

דעם רבינ'ס אעסיות

ספורי מעשיות משנים קדמוניות
מרבנו הקדוש רבי נחמן מברסלב
זיע"א

המעשה עם הבחינות
בלשון הקודש - ואידיש

מעשה י'
מבערגיר ועני (3)
גליון 63

שבת שלום קוראים יקרים!

בהמשך המעשה השבוע רבנו מספר לנו על היסורים והקשיים שעוברים על החתן בן הבערגיר. על כך שהמלך (העני) רדף אותו כל כך, כלא אותו בתפיסה ורצה להעבירו מן העולם, עד שהיה צריך לברח אל מעבר לים, אל המדבר לבדו ולבלות שם כמה שנים על לא עול בכפו, וזה מפליא, למה היה צריך בן הבערגיר לסבל כל כך?

מצד שני אנו רואים שהפלה בת הקיסר עונה את אותה התשובה לכל אחד מהמשדכים: "אבל לא עברו עליה המימות". לא עברו עליה השבע מימות, השבע יפל צדיק וקם... כי כך היא דרך הצדיקים, וכל מי שרוצה לילך בדרך הקדושה, צריך שיעברו עליו מעברים ומשברים, קשיים ונסיונות, כשמתחיל בעבודת ה', ומתוך זה, אם יהיה חזק ברצון וישאר על עמדו ולא יתיאש ויתגבר על הכל, יזדכך ויטהר עד שיזכה למעלת הצדיקים האמתיים.

ואלו המימות, המשברים והיסורים, עברו על כל הצדיקים הקדושים, כמו שמצאנו אצל יוסף הצדיק שסבל יסורים מאחיו שמכרוהו לישמעאלים וכו', ולפני שנעשה מלך ישב י"ב שנים בבור חשך ואפלה. כך גם אצל משה רבנו ע"ה שישב עשר שנים בבור של

יתרו, ורק לאחר מכן זכה למה שיזכה, וגם אצל דוד המלך ידוע שעבר יסורים מבית ומחוץ ומתוך צעקתו ותפלתו לה' יתברך מתוך צרותיו זכה לכתב את כל ספר תהלים. גם רשב"י ובנו וכל הצדיקים האמתיים שזכו לגדלה והשגה בעבודת ה', כלם עברו תלאות והרפתקאות בזה העולם, ומתוך כך גדלו וזכו למה שזכו, אשרי להם.

ואת הענין הזה חשוב מאד לזכור, כשעוברת עלינו איזו תקופה קשה, ונראה שאנו רק מתרחקים מעבודת ה', יש לזכור שזו הדרך לזכות למעלות אמתיות בקדושה, כמו שרבנו מלמד אותנו בלקוטי מוהר"ן תנינא (תורה מח): "כשאדם נכנס בעבודת השם, אזי הדרך-שמראין לו התרחקות ונדמה לו שמרחיקין אותו מלמעלה, ואין מניחין אותו כלל לנכנס לעבודת השם"... צריך התחזקות גדול, לחזק עצמו מאד מאד, ולבלי להסתפל על כל זה כלל כי באמת כל ההתרחקות הוא רק פלו התקרבות פנ"ל וכל הנ"ל עבר על כל הצדיקים, כאשר שמענו מפיהם בפרוש, שנדמה להם, שהשם יתברך אין מסתפל ופונה אליהם כלל, מחמת שראו שזה זמן רב, שהם מבקשים ויגעים ועושים ועובדים עבודת השם יתברך, ועדין הם רחוקים מאד מאד, ואלו לא היו מחזקים עצמן מאד לבלי להסתפל על זה, היו נשארים במקומם הראשון, ולא היו זוכים למה שזכו.

והכלל אהובי אחי, חזק ואמץ מאד, ואחז עצמך בכל הכחות לשאר קים בעבודתך.

שבת שלום ומברך!



ספורי מעשיות משנים קדמוניות - מעשה י' מבערגיר ועני (3)

שפירה רבנו נחמן מברסלב זיע"א - לשה"ק

ולפעמים היה יוצא ורובה בקשתו ארנבת או צבי, והיה לו בשר לאכל. גם היה צד לעצמו דגים, כי היה שם דגים טובים מאד בתוך המים, וייטב בעיניו לבלות שם ימי חייו.

והקיסר הנ"ל, אחר שנעשה המשפט בבן הבערגיר הנ"ל ועתה נפטר ממנו, (כי הקיסר סבר, שכבר נתקיים בו המשפט באמת בבן הבערגיר הנ"ל, ושוב איננו בעולם) כעת יוכל להשתדף עם בתו הנ"ל,

והתחילו לדבר לה שדוכים עם מלך פלוני ועם מלך פלוני וכיוצא. ועשה לה חצר כראוי, וישבה שם. ולקחה לעצמה בנות שרים להיות לה לרעותיה, וישבה שם.

והיתה מנגנת בכלי־שיר וכיוצא פדרפם, וכל מה שהיו מדברים לה שדוכים, היתה משיבה, שאין רצונה בדברים, דהינו לדבר השדוף, רק שיבוא המשדוף בעצמו. והיא היתה בקיאה מאד בחכמת השיר, ועשתה באמנות מקום שיבוא המשדוף על אותו המקום ועמד כנגדה, וידבר דברי שיר, הינו שיר של חשק, כדרך שמדבר החשוק לחשוקתו דברי חבה.

והיו באים מלכים להשתדף, ועלו על אותו המקום, והיו מדברים כל אחד ואחד שיר שלו. ולקצתם שלחה תשובה על ידי רעותיה גם־כן בדרך שיר וחבה, ולקצת, שנראו לה יותר, השיבה בעצמה והרימה קולה בשיר והשיבה לו גם־כן דברי חבה,

ולקצת, שנראו לה עוד יותר, היתה מראה עצמה פנים אל פנים, והיתה מראה את פניה, והשיבה לו דברי שיר

אחר־כך היה פנ"ל, שלקחו הממנים איש אחר, ואותו הניחו, והלך לו. וילך ויעבר, עד שבא אל הים, וישב בספינה ועבר בים. ובא רוח סערה גדולה ונשא הספינה אל ספר אחד, שהיה שם מדבר. ומגדל הסערה, (שקורין אומפיט), נשברה הספינה, אף האנשים שפה נצלו ויצאו על היבשה.

ושם היה מדבר, וילכו לנפשם כל אחד ואחד לבקש לו אכל לנפשו, כי באותו המקום לא היו רגילים הספינות לבוא לשם, כי היה מדבר, ועל כן לא היו מצפים שם על איזה ספינה לשוב למקומם. והלכו שם במדבר לבקש אכל, ונתפזרו הנה והנה כל אחד ואחד.

והלך הבחור הנ"ל במדבר, והיה הולך והולך, עד שנתרחק מן הספר; ורצה לשוב, ולא יכול; וכל מה שרצה לשוב, נתרחק יותר ויותר, עד שראה שאי אפשר לו לשוב, וילך באשר ילך.

והלך שם במדבר, והיה בידו קשת שהיה מציל עצמו נגד החיות רעות שבמדבר, ומצא שם איזה דברים לאכל. והיה הולך והולך, עד אשר יצא מן המדבר ובא אל מקום (ישוב), שהיה שם מקום פנוי, והיה שם מים ואילנות סביב סביב של פרות, והיה אוכל מן הפרות ושתה מן המים.

ונתישב בדעתו לישב שם מספר ימי חייו, כי בלא זה קשה לו לשוב אל הישוב, ומי יודע אם יגיע עוד למקום כזה, אם יניח המקום הזה וילך לו?! על כן היה בדעתו לישב שם ולחיות שם ימי חייו, מאחר שטוב לו שם, שהיה לו הפרות לאכל והמים לשתות.

וּחֶבֶה, וּלְכֹלֶם סִימָה בַסּוּף. אֲבָל לֹא עָבְרוּ עָלֶיךָ הַמִּימוֹת,
וְלֹא הָיָה מִי שֶׁמְבִין כּוֹנֵנָתָה.

וּכְשֶׁהִיְתָה מְרֹאָה פְּנֵיהָ, הָיוּ נוֹפְלִים מִגְדָּל יַפְּיָה, וְהָיוּ
קִצְצֵת נִשְׁאָרִים חֲלָשׁוֹת, וְקִצְצֵת נִשְׁתַּגְּעוּ מִחֲמַת חוֹלֵת
אֶהְבָּה, מִגְדָּל יַפְּיָה שֶׁהָיָה מִפְּלֶג מָאֵד מָאֵד, וְאַף עַל פִּי
כֵן, אֶף־עַל־פִּי שֶׁנִּשְׁתַּגְּעוּ וְנִשְׁאָרוּ חֲלָשׁוֹת, עִם כָּל זֹאת
הָיוּ בָּאִים מְלָכִים לְהִשְׁתַּדֵּף עִמָּה, וּלְכֹלֶם הִשִּׁיבָה כַּנִּל.

וְהַבֵּן הַנִּל (הַיְנוּ בֶן הַבְּעֵרְגִיר הַנִּל) יָשָׁב שָׁם בְּאוֹתוֹ מְקוֹם
הַנִּל וְעָשָׂה לְעִצְמוֹ שָׁם מְקוֹם לִישֵׁב בּוֹ, וְהָיָה יוֹשֵׁב שָׁם.
וְגַם הוּא הָיָה יָכוֹל לִנְגֹן וְיִודַע חֲכַמַת הַשִּׁיר, וְהָיָה בּוֹחֵר
לוֹ עֵצִים, שְׂרָאוּיִים לַעֲשׂוֹת מֵהֶם כְּלֵי־שִׁיר, וְעָשָׂה לְעִצְמוֹ
כְּלֵי־שִׁיר. וּמִהַגִּידִין שֶׁל הַחַיּוֹת עָשָׂה לוֹ נִימִין, (שְׁקוּרִין
סְטֵרִינִיס),

וְהָיָה מְנַגֵּן וּמְשׁוֹרֵר לְעִצְמוֹ. וְהָיָה לוֹקַח הַכֶּתֶב שֶׁהָיָה לוֹ,
שֶׁשִּׁלְּחָה לוֹ הַבַּת הַקִּיסָר הַנִּל, וְהָיָה מְשׁוֹרֵר וּמְנַגֵּן וְנִזְכָּר
כָּל הַמְּאֲרָעוֹת שֶׁהָיוּ לוֹ, וְאִיךָ אָבְיוּ הָיָה בְּעֵרְגִיר וְכוּ', וְעַתָּה
נִשְׁלַף לְכָאֵן. וְהִלֵּךְ וְלָקַח הַכֶּתֶב הַנִּל וְעָשָׂה לוֹ סִימָן
בְּאֵילָן אֶחָד, וְעָשָׂה שָׁם מְקוֹם, וְטָמַן שָׁם הַכֶּתֶב הַנִּל, וְיִישֵׁב
שָׁם אִיזָה זְמַן.

פַּעַם אֶחָד הָיָה רוּחַ סַעְרָה גְּדוֹלָה וְשִׁבַר כָּל הָאֵילָנוֹת,
שֶׁהָיוּ עוֹמְדִים שָׁם, וְלֹא הָיָה יָכוֹל לְהַפִּיר הָאֵילָן, שֶׁטָמַן
שָׁם הַכֶּתֶב, כִּי בְּעוֹד שֶׁהָיוּ עוֹמְדִים, הָיָה לוֹ סִימָן לְהַפִּיר,
וְעַכְשָׁיו שֶׁנִּפְּלוּ, נִתְעַרַב הָאֵילָן בֵּין הָאֵילָנוֹת, שֶׁהָיוּ שָׁם
הַרְבֵּה מְאֹד, וְלֹא הָיָה יָכוֹל לְהַפִּיר הָאֵילָן;

וְזֶה אֵי אֶפְשָׁר לְבַקֵּעַ כָּל הָאֵילָנוֹת לְחַפֵּשׂ הַכֶּתֶב, כִּי הָיוּ
רַבִּים מְאֹד. וְהָיָה בּוֹכָה וּמְצַטַּעַר עַל זֶה מְאֹד מְאֹד, וְרָאָה,
שֶׁאִם יֵשֵׁב כָּאֵן, בּוֹדָאֵי יִשְׁתַּגַּע מִגְדָּל הַצַּעַר, שֶׁהָיָה קִשָּׁה
עָלָיו מְאֹד. וְנִתְיָשֵׁב, שֶׁמְכָרַח לִילֵף לְהִלֵּן, וְיַעֲבֹר עָלָיו
מָה, כִּי בְּלֹא זֹאת הוּא מְסַכֵּן מְאֹד מִגְדָּל הַצַּעַר, כַּנִּל.

וְלָקַח לוֹ בִּשָׂר וּפְרוֹת בְּתוֹךְ שִׁקּוֹ, וַיִּלֶּךְ בְּאֶשֶׁר יֵלֶךְ. וְעָשָׂה
לְעִצְמוֹ סִימָנִים בְּאוֹתוֹ הַמְּקוֹם שֶׁיִּצָּא מִשָּׁם.

וְהָיָה הוֹלֵךְ, עַד שֶׁבָּא אֶל יְשׁוּב. וְשָׂאֵל: אִיזָה מְדִינָה
הִיא זֹאת? הִשִּׁיבוּ לוֹ. וְשָׂאֵל אִם נִשְׁמַע כָּאֵן מְאוֹתוֹ
הַקִּיסָר הַנִּל; הִשִּׁיבוּ לוֹ: הֵן. וְשָׂאֵל אִם נִשְׁמַע כָּאֵן מִבְּתוֹ
הַיְפֹת־תֵּאֵר; הִשִּׁיבוּ לוֹ: הֵן, אִךְ שְׂאִי־אֶפְשָׁר לְהִשְׁתַּדֵּף
עִמָּה כַּנִּל.

וְנִתְיָשֵׁב בְּדַעְתּוֹ: מֵאַחַר שְׂאִי־אֶפְשָׁר לוֹ לְבוֹא לְשָׁם,
וְהִלֵּךְ אֶל הַמְּלָךְ שֶׁל אוֹתוֹ הַמְּדִינָה וְסִפֵּר לוֹ כָּל לְבוֹ,
וְשֶׁהוּא הִחְתֵּן שְׁלָה, וּבְשִׁבִּילוֹ אִינָה רוֹצָה לְהִשְׁתַּדֵּף עִם
אַחֵר. וּמֵאַחַר שְׂאִי־אֶפְשָׁר לוֹ לְבוֹא לְשָׁם, בְּכֵן הוּא מוֹסֵר
לוֹ כָּל הַסִּימָנִים שֶׁבִּידוֹ, דְּהֵינּוּ הַשְּׂבָעָה מִימּוֹת הַנִּל,
וְשִׂאוֹתוֹ הַמְּלָךְ יֵלֶךְ לְשָׁם וְיִשְׁתַּדֵּף עִמָּה, וְלוֹ יִתֵּן מְעוֹת
בְּעַד זֶה.

וְהַפִּיר הַמְּלָךְ, שֶׁדִּבְרָיו כִּנִּים, כִּי אִי־אֶפְשָׁר לְבַדּוֹת זֹאת
מִן הַלֵּב, וְהוֹטֵב הַדְּבָר בְּעֵינָיו.

אִךְ נִתְיָשֵׁב: אִם יָבִיא אוֹתָהּ לְכָאֵן, וְאוֹתוֹ הַבְּחוּר הָיָה
פֶּה אֵין הַדְּבָר טוֹב לְפָנָיו, וְלְהַרְגוֹ קִשָּׁה בְּעֵינָיו, כִּי מִדּוּעַ
יִהְרַג עַל הַטּוֹבָה שֶׁעָשָׂה לוֹ?! בְּכֵן נִתְיָשֵׁב לְשִׁלְּחוֹ
לְמַרְחוֹק מְאֹתִים פְּרָסָאוֹת, וְחָרָה הַדְּבָר מְאֹד בְּעֵינֵי הַבֵּן
הַנִּל עַל אֲשֶׁר הוּא מְשִׁלְּחוֹ בְּעַד טוֹבָה כְּזוֹ שֶׁעָשָׂה לוֹ,
וְהִלֵּךְ שָׁם אֶל מְלָךְ אַחֵר גַּם־כֵּן, וְסִפֵּר לוֹ גַּם־כֵּן כַּנִּל,
וּמָסַר לוֹ כָּל הַסִּימָנִים, וְלִהְשִׁנֵּי הוֹסִיף סִימָן יוֹתֵר, וְצוּהָ
עָלָיו וְזָרְזוֹ, שֶׁיִּסַּע תַּכְּף, אוֹלֵי יוֹכֵל לְהַקְדִּים אֶת חֲבֵרוֹ,
וְגַם אֶפְלוּ אִם לֹא יִקְדִּימוּ, יֵשׁ לוֹ סִימָן יוֹתֵר מִחֲבֵרוֹ.

וְהִשִּׁנֵּי נִתְיָשֵׁב גַּם־כֵּן כַּנִּל כְּמוֹ הָרֵאשׁוֹן, וְשִׁלַּח גַּם־כֵּן
אֶת אוֹתוֹ הַבֵּן לְמַרְחוֹק מְאֹתִים פְּרָסָאוֹת. וְחָרָה לוֹ גַּם־
כֵּן מְאֹד, וַיִּלֵּךְ אֶל הַשְּׁלִישִׁי, וְלִהְשִׁנֵּי מָסַר עוֹד סִימָנִים
מִבְּהֻקִּים בְּיוֹתֵר.

ספורי מעשיות משנים קדמוניות - מעשה י' מבערגיר ועני (3)

וואס האט דערציילט רבנו נחמן מברסלב זיע"א - אידיש

און ווי ער איז גיגאנגען. האט ער זיך דארט גיפונען עפעס עסן. און ער איז אזוי גיגאנגען און גיגאנגען ביז ער איז ארויס פון דער מדבר. און ער איז גיקומען צו איין ארט. וואס דארט איז גיווען א ליידיק ארט. און סע איז דארט גיווען וואסער און ביימער ארום פון פירות. און ער האט גיגעסן פון די פירות און האט גיטרונקען פון דעם וואסער.

און ער האט זיך מיישב גיווען אין דער דיעה. אז ער זאל דארט אוועק זיצן ווייל ער וועט לעבן. ווארן בלויז איז זיך אים שוין שווער אום צו קערן זיך אין ישוב אריין. און ווער ווייסט צו ער וועט נאך קומען צו אזוי איין ארט. אז ער וועט דאס ארט אוועק לאזן. און וועט פון דאנעט אוועק גיין. איבער דעם האט ער געוואלט דארט אוועק זיצן. און ער זאל דארט איבער לעבן די וועלט. ווארן סע איז אים דארט גוט גיווען. ווארן ער האט זיך גיהאט די פירות צו עסן. און וואסער צו טרינקען.

און אמאל פלעגט ער זיך ארויס גיין און פלעגט זיך שיקן מיט זיין בויגן א האז אדער א הערש האט ער גיהאט פלייש צו עסן.

און ער פלעגט זיך דארט האפן פיש ווארן דארט איז גיווען זייער גוטע פיש אין דעם וואסער. איז אים גיפעלן אז ער זאל דארט איבער לעבן זיינע יארן.

און דער קיסר. נאך דעם אז סע איז שוין גיטאן גיווארן דער משפט אין דעם בערגערס זון און ער איז אים שוין פטור גיווארן (ווארן דער קיסר האט גימיינט אז מען האט טאקע באמת אזוי גיטאן דעם משפט אין דעם בחור און ער איז שוין אויף דער וועלט ניט דא) היינט קאן ער שוין א שידוך טאן מיט זיין טאכטער.

האט מען איר אנגיהויבן צו ריידן שידוכים. מיט דעם מלך און מיט דעם מלך. און ער האט איר גימאכט א הויף אזוי

דערנאך איז אזוי גיווען פנ"ל. די ממונים האבן גינומען איין אנדערין מענטשן. און אים האבן זיי גילאזט. איז ער זיך אוועק גיגאנגען. און ער איז גיגאנגען און גיגאנגען ביז ער איז גיקומען צום ים. האט ער זיך גיזעצט אויף איין שיף און איז אוועק אויף דעם ים.

איז אנגיקומען א גרויסער שטורעם ווינט. און האט אוועק גיטראגן די שיף צו איין בארטן וואס דארט איז גיווען מדבר (דהיינו וויסט) און מחמת דעם גרויסן אימפעט איז די שיף צו בראכן גיווארן נאר די מענטשן פון דער שיף זענען ניצול גיווארן און זיי זענען ארויס אויף דער יבשה. און דארט איז גיווען מדבר זענען די מענטשן פון דער שיף גיגאנגען זיך זוכין עפעס עסן. איטליכער האט זיך גיזוכט עפעס עסן. ווארן אויף דעם ארט איז ניט גיווען דער סדר אז די שיפין זאלין אהין אנקומען. ווארן סע איז גיווען מדבר. איבער דעם האבן זיי זיך ניט גירעכט דארט אז סע זאל עפעס א שיף אנקומען אז זיי זאלין זיך אומקערן אהיים.

זענען זיי דארט גיגאנגען אין דער מדבר זיך זוכין עסן. און זיי זענען צושפרייט גיווארן אהין און אהער איטליכער באזונדער.

איז דער בחור גיגאנגען אין דער מדבר. און ער איז גיגאנגען און גיגאנגען ביז ער האט זיך דערווייטערט פון דעם בארטן און ער האט זיך גיוואלט אומקערן. און ער האט שוין ניט גיקענט. און וואס ער האט זיך גיוואלט אום קערן איז ער אלץ מער דערווייטערט גיווארן.

ביז ער האט גיזעהן אז ער קאן זיך שוין ניט אומקערן. איז ער גיגאנגען און גיגאנגען. אין דער מדבר. און ער האט גיהאט אין דער האנט א בויגן וואס ער האט זיך מציל גיווען א קעגין די חיות רעות פון דער מדבר.

ווי דער סדר איז. און זי איז דארט גיזעסן. און זי האט זיך גינומען פאנעס שררות טעכטער זיי זאלן מיט איר זיין. און זי איז דארט גיזעסן. און זי פלעגט שפילן אויף פלי שיר אזוי ווי זייער סדר איז.

און וואס מע האט איר גירעט שידוכים. האט זי אלץ גיענפערט. אז זי וויל ניט קיין רייד דהיינו מע זאל ריידן דעם שידוך. נאר ער זאל אליין קומען (דהיינו דער וואס ער וויל זי נעמען) און זי האט זייער וואויל גיקאנט חכמת השיר (דהיינו די חכמה מע זאל ריידן זייער שיינע לידער מיט גרויס חכמה).

און זי האט גימאכט מיט מלאכות איין ארט. וואס ער זאל ארויף קומען אויף דעם ארט (דהיינו דער וואס ער וויל זי נעמען) און ער זאל זיך שטעלן א קעגן איר. און ער זאל ריידן א שיר. דהיינו א שיר של חשק אזוי ווי א חשוק רעט צו זיין חשוקה (דהיינו רייד פון ליבשאפט).

זענען גיקומען מלכים זיך משדך זיין. און זיי זענען ארויף גיקומען אויף דעם ארט. און זיי האבן גירעט איטליכער זיין שיר. האט זי א טייל ארויס גישיקט א תשובה דארף אירע פאנעס. אויף מיט א שיר און מיט ליבשאפט. און א טייל וואס זיי זענען איר מער גיפעלן. האט זי זיי אליין גיענפערט.

און זי האט אויפגיהובין איר קול מיט א שיר. און זי האט אים גיענפערט אויף רייד פון ליבשאפט. און צו א טייל וואס זיי זענען איר נאך בעסער גיפעלן האט זי זיך אליין ארויס גיוויזן פנים אל פנים. און זי האט ארויס גיוויזן איר פנים. און זי האט אים גיענפערט א שיר מיט ליבשאפט. און צו אלע האט זי אלץ אויס גילאזט צום סוף. די וואסערן זענען אבער איבער דיר ניט אריבער גיגאנגען. און סע האט קיינער ניט פארשטאנען וואס זי מיינט.

און אז זי האט ארויס גיוויזן איר פנים פלעגט מען אנידער פאלן מחמת גרויס שיינקייט. און א טייל זענען גיבליבן חלשות און א טייל זענען משוגע גיווארן מחמת חולת אהבה מחמת איר גרויס שיינקייט וואס סע איז זייער

זייער ווילד גיווען. און פון דעס טוועגן פארט חאטשע זיי זענען משוגע געווארן און זענען געבליבן חלשות. פונדעסטוועגן פארט פלעגן מלכים קומען אז זיי זאלן זיך משדך זיין מיט איר. און זי האט זיי אלע אזוי אפ גיענפערט פנ"ל.

און דער זון פון דעם בערגער הנ"ל. איז זיך דארט גיזעסן אויף דעם ארט (הנ"ל) און ער האט זיך דארט גימאכט איין ארט צו זיצן דרינען. און ער איז זיך דארט גיזעסן. און ער האט אויף גיקאנט שפילן און ער האט גיקענט חכמת השיר. האט ער זיך אויסגיקליבן האלץ וואס מע קאן דרויס מאכין פלי שיר (דהיינו פלים וואס מע שפילט אויף זיי) און ער האט זיך גימאכט פלי שיר. און פון די אדערן פון די חיות האט ער זיך גימאכט סטרינעס.

און ער פלעגט זיך צו שפילן. און ער פלעגט נעמען דאס כתב וואס ער האט גיהאט וואס זי האט אים גישיקט (דעמאלט אז ער איז גיווען אין דער שב"ה) און ער האט זיך גיזונגען און גישפילט און ער האט זיך דערמאנט וואס מיט אים האט זיך איבער גיטאן. און ווי דער פאטער איז גיווען א בערגער וכו' און היינט איז ער אהער פארנווארפן גיווארן.

און ער איז גיגאנגען און האט גינומען דאס כתב און האט זיך גימאכט א סימן אין א בוים. און ער האט דארט אין דעם בוים גימאכט איין ארט. און האט דארט דאס כתב באהאלטן. און ער איז דארט גיזעסן א צייט.

אמאל איז גיווען א גרויסער שטוירעם ווינט. און ער האט צו בראכן אלע ביימער וואס זיי זענען דארט גישטאנען. האט ער נישט גיקאנט דערקענען דעם בוים וואס ער האט דארט באהאלטן דאס כתב. ווארן אז די ביימער זענען דארט גישטאנען אויף זייער ארט. האט ער גיהאט א סימן צו דערקענען. אבער היינט אז זיי זענען איין גיפאלן. איז דער בוים פארמישט גיווארן צווישן די איבריקע ביימער וואס סע איז דארט געווען זייער פיל האט ער שוין ניט

געקענט דערקענען דעם בוים און דאס איז ניט גימאלט
אז מע זאל אויף שפאלטן אלע ביימער און מע זאל זוכן
דאס פתב ווארן סע גיווען זייער פיל ביימער. האט ער
זייער גיוויינט און ער האט זיך זייער מצער גיווען.

און ער האט פארשטאנען אז ער וועט דא זיצן וועט ער
בוודאי משוגע ווערן מחמת גרויס צער וואס ער האט
גיהאט.

האט ער זיך מיישב גיווען ער מוז אוועק גיין ווייטער. און
וואס סע וועט זיך שוין מיט אים טאן לאז זיך טאן. גיין
אוועק מוז ער. ווארן ער איז זיך שוין בלויז מסוכן זייער
מחמת גרויס צער.

און ער האט זיך גינממען פלייש און פירות אין א זאק אריין.
און ער איז גיגאנגען ווי הין ער וועט גיין. און ער האט זיך
גימאכט סימנים אין דעם ארט וואס ער איז פון דארט
אוועק גיגאנגען.

און ער איז גיגאנגען ביז ער איז גיקומען צו איין ישוב. האט
ער גיפרעגט וואס פאר א מדינה איז דאס. האט מען אים
גיגענפערט. האט ער גיפרעגט. אויב מע הערט דא פון דעם
קיסר. (הנ"ל). האט מען אים גיגענפערט. יוא. האט ער
גיפרעגט. אויב מע הערט דא פון זיין טאכטער די פת
תואר. האט מען אים גיגענפערט. יוא. לושמיר סע קאן זיך
קיינער מיט איר ניט משדף זיין (פנ"ל ווארן זי וויל ניט פנ"ל)

האט ער זיך מיישב גיווען. מחמת ער קאן שוין אהין נישט
קומען. און איז גיגאנגען צום מלך פון דער מדינה. און האט
אים אויס דערציילט גאר זיין הארץ. און אז ער איז איר חתן
און איבער אים וויל זי קיין אנדערן שידוך ניט. און מחמת
ער קאן אהין נישט קומען. דרום גיט ער אפ אלע סימנים
וואס ער האט צו דעם מלך דהיינו די זיבן וואסערין הנ"ל.
און דער מלך זאל זיך גיין אהין וועט ער זיך משדף זיין
מיט איר. און אים זאל ער גיבן געלט דערפאר.

האט דער מלך דערקענט. אז זיינע רייד זענען אמת. ווארן
מען קאן זיך אזוינס ניט אויסטראכטן פון דעם הארץ. איז

די זאך דעם מלך גיפעלן. נאר דער מלך האט זיך מיישב גיווען
אז ער וועט זי דא ברענגען אהער. און דער בחור וועט דא
זיין. איז זיך פאר אים ניט גוט. זאל ער אים הארגענען
האט ער ניט גיוואלט טאן אזוי א זאך ווארן פארנוואס זאל
מען אים נאך הארגענען פאר דער טובה וואס ער האט
אים גיטאן.

בכך האט זיך דער מלך מיישב גיווען ער וועט אים פארשיקן
אויף צוויי הונדערט מייל ווייט. האט עס אים זייער
פארדראסן נאך וואס ער פארשיקט אים פאר אזוי א טובה
ווי ער האט אים גיטאן.

איז ער גיגאנגען דארט אויף צו איין אנדערן מלך. און האט
אים אויף אזוי דערציילט פנ"ל (דהיינו דער בחור דעם בערגערס
זון ווייל סע האט אים פארדראסן וואס דער ערשטער מלך האט אים
פארשיקט איז ער גיגאנגען צו איין אנדערן מלך און האט יענעם אויף
דערציילט די גאנצע מעשה מיט אלע סימנים פדי דער אנדערער זאל
גיך לויפן נעמען די פת תואר)

און האט אים מוסר גיווען אלע סימנים און צו דעם אנדערן
האט ער נאך מוסר גיווען מער א סימן.

און ער האט אים גיהייסן און האט אים מזרז גיווען אז ער
זאל תיכף פארן. טאמער וועט ער קענען יענעם מלך
איבער יאגן. פדי ער זאל פריר קומען אהין. און אפילו אז
ער וועט ניט פריר קומען. האט ער זיך אבער א סימן מער
פון דעם ערשטן.

און דער אנדערער האט זיך אויף אזוי מיישב גיווען ווי דער
ערשטער (אז סע איז פאר אים ניט גוט אז דער בחור זאל דא זיין)
האט דער אנדערער מלך אים אויף פארשיקט אויף צוויי
הונדערט מייל ווייטער. האט עס אים ווידער זייער
פארדראסן.

איז ער גיגאנגען ווידער צום דריטן (דהיינו דער בחור דעם
בערגערס זון איז ווידער גיגאנגען צו איין מלך דאס איז שוין גיווען דער
דריטער. און האט אים אויף אזוי גיזאגט פנ"ל די גאנצע מעשה) און צו
דעם דריטן האט ער נאך מער סימנים גיזאגט זייער גוטע
סימנים.

דעם רבינ'ס אעשיות



נאמען _____
 טעלפון _____
 שטאט _____

בחינה אויף ספורי מעשיות די צענטע מעשה (3) - פונעם בערגיר מיטן ארימאן

- ט. וואס האט דער זון פון בערגיר געטאן אין מדבר?
 ער האט זיך געמאכט א ארט (פלאץ) דארט צו זיצן
 ער האט זיך געמאכט כלי שיר
 ביידע תשובות זענען ריכטיג
- י. וואו האט ער באהאלטן די כתב וואס ער האט באקומען פון די טאכטער פון קיסר?
 אין א בוים
 אין א הייל
 אין א גרוב אין דער ערד
- יא. פארוואס האט ער זיך מיישב געווען אז ער מוז אוועק גיין פון די מדבר?
 ווייל ער האט נישט געהאט וואס צו עסן
 ווייל די בויער זענען געווארן אויסגעמישט, האט ער שוין נישט קיין שאטן
 ווייל ער וועט משוגע ווערן פון צער אז ער האט נישט די כתב
- יב. צו וואו איז ער נאכדעם אונגעקומען?
 צו א וואוסטער מדבר
 צו א גרויסע מדינה
 צו א ישוב
- יג. וועלכע סימנים האט ער איבעגעגעבן פאר דער קעניג פון יענע לאנד?
 די זיבן וואסערן
 די כתב וואס ער האט באקומען פון די בת קיסר
 די סימן אין וועלכע בוים ער האט באהאלטן די כתב
- יד. וואס האט דער קעניג געטאן פארן זון פון בערגיר?
 ער האט אים פארשיקט הונדערט מייל
 ער האט אים פארשיקט צוויי הונדערט מייל
 ער האט אים געמאכט פאר א יעדניראל
- טו. וואס האט דער זון פון בערגיר נאכדעם געטאן?
 ער האט איבער געגעבן די סימנים פאר א אנדער קעניג און האט צו געלייגט נאך א סימן
 ער איז אליין געגאנגען צו די טאכטער פון קיסר
 ער איז צוריק געגאנגען אין מדבר
- טז. וואס לערנסטו זיך דערווייל ארויס פון די מעשה?
 די נאמנות פון די טאכטער פון קיסר צו דער בן בערגיר
 די יאוש פון דער בן בערגיר

- א. צו וואו איז דער זון פון בערגיר אונגעקומען נאכן גיין אויפן ים?
 צו א מדבר
 צו א ישוב
 צו א גרויסע מדינה
- ב. וויפיל צייט האט ער געטראכט דארט צו בלייבן?
 אפאר יאר
 ווי לאנג ער לעבט
 ביז דער קעניג וועט אים זוכן
- ג. האט דער קיסר געוואוסט דער אמת אויב דער זון פון בערגיר לעבט?
 יא
 ניין
 ער איז געווען מסופק
- ד. וועלכע שידוכים האט מען אנגעהויבן רעדן פאר די טאכטער פון קיסר?
 מיט קעניגן
 חשובע הערן
 גרויסע עשירים
- ה. וואו איז די טאכטער פון קיסר געזיצן מיט אירע חבר'טעס?
 אין א קעניגליכן פאלאץ וואס מ'האט איר געבויט
 אין איר מאמע'ס הויז
 אין א חצר וואס איר טאטע האט פאר איר געמאכט
- ו. וואס האט די טאכטער פון קיסר דארט געטאן?
 געמאלעוועט בילדער
 געזונגען
 געשפילט אויף כלי שיר
- ז. וואס האט זי גענטפערט אויף אלע שידוכים וואס מ'האט איר פאר געלייגט?
 איך וועל זיך איבער טראכטן
 איך וועל פרעגן דער קיסר
 אבער די זיבן וואסערן זענען דיר ניט איבער געגאנגען
- ח. ווער האט פארשטאנען וואס דאס מיינט?
 אלע קעניגן
 נאר איין קעניג
 קיינער האט נישט פארשטאנען

די וואסערן זענען אָפּער אַיפּער דיר ניט אַריפּער גיגאַנגען - מיט אסאך הצלחה!!!

די סיפורי מעשיות וואס דער הייליגער רבי האט דערציילט זענען קודש קדשים, זיין כוונה איז געווען אונז צו אויפוועקן פון טיפן שלאף, אזוי ווי דער רבי האט געזאגט אז "די סיפורי מעשיות זענען מסוגל צו אויפוועקן פון שלאף.



דער הייליגער רבי האט געזאגט אז אין יעדע ווארט פון די הייליגע מעשיות זענען באהאלטן סודות התורה, און אפילו א פשוטער מענטש וואס וועט עס לערנען, קען ארויס נעמען פון דעם מוסר און התעוררות צו השם יתברך.



שם _____

טלפון _____

עיר _____

דעם רבינ'ס מעשיות

מבחן בספורי מעשיות

מעשה י' (3) - מבערגיר ועני

- ט. מה עשה בן הבערגיר במדבר?
 עשה לעצמו מקום לישב בו
 עשה לעצמו כלי שיר
 שתי התשובות נכונות.
- י. היכן הטמין בן הבערגיר הכתב שקיבל מהבת קיסר?
 מקום באילן אחד
 מתחת לשיחים
 חפר בור באדמה
- יא. למה הוכרח בן הבערגיר לעזוב את מקומו ולילך להלן?
 כי לא היה לו מה לאכול במקומו
 כי נתערבב האילנות ולא היה לו צל
 כי נאבד שם הכתב שקיבל מהבת קיסר, וישתגע מגודל הצער
- יב. לאן הגיע בן הבערגיר אחר כך?
 למדבר שממה
 למדינה גדולה
 לישוב
- יג. איזה סימנים מסר בן הבערגיר למלך של אותו מדינה?
 השבעה מימות הנ"ל
 הכתב שקיבל מהבת קיסר
 הסימן באיזה אילן הטמין הכתב
- יד. מה עשה המלך הנ"ל לבן הבערגיר?
 שלחו למרחק של מאה פרסאות
 שלחו למרחק של מאתיים פרסאות
 מינה אותו ליעדניראל
- טו. מה עשה בן הבערגיר אחר כך?
 מסר הסימנים למלך אחר והוסיף סימן יותר
 הלך בעצמו לבת הקיסר
 חזר למדבר
- טז. מה אתה לומד מהסיפור בינתיים?
 הנאמנות של בת הקיסר לבן הבערגיר
 היאוש של בן הבערגיר

- א. לאן הגיע בן הבערגיר אחר שהלך על הים?
 למדבר
 לישוב
 למדינה גדולה
- ב. כמה זמן היה בדעת בן הבערגיר לחיות במדבר?
 כמה שנים
 מספר ימי חייו
 עד שהמלך יבקש אחריו
- ג. האם הקיסר ידע את האמת אם בן הבערגיר קיים?
 כן
 לא
 הסתפק
- ד. איזה שידוכים התחילו לדבר לבת הקיסר?
 מלכים
 בני שרים חשובים
 בני עשירים גדולים
- ה. היכן ישבה בת הקיסר עם רעותיה?
 בארמון המלוכה שבנו בשבילה
 בבית אמה
 בחצר שעשה לה אביה
- ו. מה עשתה שם בת הקיסר?
 מציירת
 מנגנת בפה
 מנגנת בכלי שיר
- ז. מה השיבה בת הקיסר לכל השידוכים שהציעו לה?
 לא נראה לי
 אשאל את הקיסר את דעתו
 לא עברו עליך המימות
- ח. האם היה מי שמבין כוונתה בתשובה שהיא ענתה?
 רק המלכים החכמים הבינו כוונתה
 היה רק מלך אחד שהבין כוונתה
 לא היה מי שמבין כוונתה

לא עברו עליך המימות - בהצלחה!!!

ספורי מעשיות שסיפר רבינו הקדוש הם קודש קדשים וכוונתו ז"ל הייתה כדי לעורר אותנו משנתנו הרוחנית, וללמד אותנו דעת ודרך ישרה לעבודת השם יתברך בהתעוררות הלב, כמו שאמר רבינו: "ש"ספורי מעשיות שלו מסוגלים לעורר מהשינה", ולמען דעת אשר בכל תיבה ותיבה מאלו המעשיות טמונים סודות התורה טמירים ונעלמים, כנשמע מפיו הקדוש בעצמו, ואפילו איש פשוט אשר יקרא אותם יכול להוציא לעצמו מוסר והתעוררות להשם יתברך